

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
OFICIUL TERITORIAL ORHEI
Reprezentantul Guvernului în teritoriu

NOTIFICARE

Nr.1304-OT₈- 09

din 06 ianuarie 2026

Consiliului raional Șoldănești

Cu privire la abrogarea parțială a deciziei consiliului raional Șoldănești nr. 5/21 din 04.12.2025 ”Cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2026”

La data de 08.12.2025 a fost publicat în Registrul actelor locale actul administrativ adoptat de Consiliul raional Șoldănești 5/21 din 04.12.2025 ”Cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2026” .

În temeiul art. 64 alin. (1) și (1¹) al Legii privind administrația publică locală nr. 436/2006 și pct. 8 lit. g) al Hotărârii Guvernului "Cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat nr.845/2009, Oficiul teritorial Orhei a supus controlului obligatoriu de legalitate actul publicat.

În cadrul examinării legalității s-a determinat că, în temeiul art.14 alin. (2) lit.n) și z¹), art.19 și 43 alin.(1) lit.b) al Legii Republicii Moldova nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în conformitate cu prevederile art.24, 47, 55 al Legii privind finanțele publice și responsabilități bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, art.20 și 21 alin.(2), alin.(3), alin.(4), alin.(5) din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, art.47 și 48 din Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat Consiliul raional a **DECIS:**

Se aprobă:

- 1. Bugetul raional pe anul 2026 la venituri în sumă de 162651,0 mii lei, la cheltuieli în sumă de 162651,0 mii lei.*
- 2. Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului raional conform anexei nr.1.*
- 3. Plafonul datoriei bugetului raional la finele anului 2026 va constitui 0 lei.*
- 4. Componenta veniturilor bugetului raional conform anexei nr.2.*
- 5. Resursele și cheltuielile bugetului raional conform clasificăției funcționale și pe programe conform anexei nr.3.*
- 6. Resursele colectate de către instituțiile publice finanțate de la bugetul raional pentru anul 2026 conform anexei nr.4.*
- 7. Transferurile de la bugetul de stat către bugetul raional conform anexei nr.5.*
- 8. Efectivul-limită al statelor de personal din instituțiile finanțate de la bugetul raional conform anexei nr.6.*

9. Fondul de rezervă în sumă de 300,0 mii lei și Regulamentul de formare și utilizare conform anexei nr.7.
- 10.Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de autoritățile/instituțiile bugetului raional și Regulamentele lor conform anexei nr.8.
- 11.Programul anual al împrumuturilor conform anexei nr.9.
- 12.Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice locale pe anul 2026 pe raionul Șoldănești conform anexei nr.10.
- 13.Transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat pe instituțiile bugetului raional conform anexei nr.11.
- 14.Repartizarea alocațiilor componentei raionale și a fondului de educație incluzivă conform anexei nr.12.
- 15.Datoriile creditoriale ale autorităților/instituțiilor bugetare, înregistrate la 1 ianuarie 2026, vor fi achitate din contul și în limita alocațiilor aprobate pe an.
- 16.Se stabilește finanțarea în mod prioritar a cheltuielilor de retribuire a muncii, contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat (prioritar instituțiilor din învățământul public), complexul termoelectric (energia electrică, gaze, combustibil, apă), alimentarea.
- 17.Autoritățile/instituțiile bugetare vor asigura:
- dezagregarea în termen a limitelor stabilite, cu introducerea acestora în sistemul informațional de management financiar;
 - legalitatea utilizării alocațiilor bugetare și respectarea limitelor aprobate;
 - utilizarea conform destinației a transferurilor cu destinație specială, alocate de la bugetul de stat;
 - contractarea de lucrări, servicii, bunuri materiale conform prevederilor Legii privind achizițiile publice;
 - raportarea în termenele stabilite a performanțelor realizate conform competenței.
- 18.Se permite premierea angajaților din subordine din economia fondului de salarizare conform legislației, inclusiv și conducătorul.
- 19.Șeful Direcției finanțe va analiza sistematic executarea bugetului raional și va înainta, în caz de necesitate, propuneri concrete pentru consolidarea disciplinei financiar-bugetare și menținerea echilibrului bugetar, va semna documentele bancare privind executarea alocațiilor bugetului raional și ale Direcției finanțe.
- 20.**Se autorizează:**
- 20.1.Președintele raionului cu rolul de administrator de buget:
- 20.1.1.Să modifice planurile de alocații între diferite nivele ale clasificății economice (K2) în cadrul aceleiași funcții (F1-F3) în cadrul unui subprogram, fără majorarea cheltuielilor de personal și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor interbugetare.
- 20.1.2.Să includă în programele respective de cheltuieli, în baza dispoziției, alocațiile repartizate prin decizia autorității reprezentative și deliberative din fondul de rezervă, precum și transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale, repartizate prin alte acte normative decât Legea bugetului de stat.
- 20.2.Șefii Direcției finanțe și Direcției învățământ cu dreptul la prima semnătură pe documentele bancare:
- 20.2.1.Să modifice planurile de alocații între instituțiile subordonate între nivele K4, în cadrul aceleiași funcții (F1-F3) și aceluiși subprogram P1P2, cu respectarea limitei stabilite la nivelul K2.
- 20.2.2.Să modifice resursele colectate între instituțiile din cadrul aceleiași funcții (F1-F3) fără modificarea limitei aprobate.
- 20.3. Instituțiile bugetare (liceele și gimnaziile) să modifice planurile de alocații între nivele K5-K6 cu respectarea limitei stabilite la nivel de K4 al clasificății economice de către instituția superioară.

II. Secretarul consiliului va asigura aducerea la cunoștință publică, prin publicarea sau prin afișarea în locuri publice, a prezentei decizii și a anexelor la decizie în termen de 5 zile de la data aprobării.

III. Direcția finanțe va efectua modificările aprobate conform prevederilor prezentei decizii în Sistemul informațional.

IV. Asigurarea executării prevederilor prezentei decizii i se atribuie președintelui raionului.

Decizia în cauză o consider parțial ilegală și urmează a fi abrogată parțial din motiv că actul administrativ a fost emis cu încălcări de la legislația în vigoare, și anume,

Potrivit art. 21 al Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale

(1) Autoritatea executivă prezintă autorității reprezentative și deliberative respective, cel târziu la data de 20 noiembrie, proiectul deciziei bugetare anuale spre examinare și aprobare.

*(2) **Proiectul deciziei bugetare anuale**, însoțit de o notă informativă, prezentat spre aprobare autorității reprezentative și deliberative respective, **include:***

a) proiectul deciziei bugetare anuale;

b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:

– sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local;

– componența veniturilor bugetului local;

– resursele și cheltuielile bugetului local conform clasificăției funcționale și pe programe;

– nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către autoritățile/instituțiile bugetare;

– transferurile de la/către alte bugete;

– sinteza proiectelor de investiții capitale finanțate de la bugetul local, inclusiv din contul transferurilor de la alte bugete, precum și lista proiectelor finanțate din surse externe;

– efectivul-limită al statelor de personal din autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la bugetul respectiv;

– programul anual al împrumuturilor;

c) cuantumul fondului de rezervă;

d) plafonul datoriei unității administrativ-teritoriale și plafonul garanțiilor acordate de autoritățile administrației publice locale;

e) alte prevederi.

(3) Nota informativă la proiectul deciziei bugetare anuale cuprinde informații de fundamentare a proiectului de buget, inclusiv performanța în cadrul programelor incluse în buget, factorii care au influențat alocarea resurselor, precum și explicații cu privire la estimările de venituri și cheltuieli. Informația prezentată în nota informativă la proiectul de buget reflectă rezultatele ultimilor doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, indicatorii planificați pentru anul bugetar viitor și estimările pentru cel puțin doi ani ulteriori.

(4) Autoritatea reprezentativă și deliberativă examinează proiectul bugetului local în două lecturi:

a) în prima lectură: se audiază raportul autorității executive respective privind proiectul bugetului local și se aprobă indicatorii generali ai bugetului: veniturile și cheltuielile, soldul bugetar și sursele de finanțare, precum și plafonul datoriei unității administrativ-teritoriale și plafonul garanțiilor acordate de autoritățile administrației publice locale;

b) în lectura a doua: proiectul deciziei bugetare anuale se examinează și se votează pe articole/puncte sau, după caz, în ansamblu.

În primul rând ca temei juridic autoritatea reprezentativă și deliberativă se axează pe art.14 alin. (2) lit.n) și z¹) al Legii nr. 436/2006, competență stabilită pentru autoritățile de nivelul I.

Examinând anexele la decizia susmenționată se determină, la pct. 10 al actului administrativ, aprobarea Nomenclatorului tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de autoritățile/instituțiile bugetului raional și Regulamentele lor.

De jure Nomenclatorul tarifelor ca anexă lipsește, însă la dosarul administrativ sunt careva anexe și Regulamente care nu se încadrează ca anexe conform Instrucțiunii cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 618/1993 ”pentru aprobarea Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție și Instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova”.

Totodată, nu sunt specificate Regulamentele care s-au supus examinării în cadrul ședinței consiliului raional, și Regulamentele concrete ce au fost supuse votării.

La materialele dosarului administrativ se atestă un amalgam de Regulamente, dar fără a fi specificat din care anexă fac parte aceste regulamente:

1. *Regulametul privind formarea și utilizarea resurselor colectate de la chiria/bunurilor proprietate publică.*
2. *Regulametul privind formarea și utilizarea resurselor colectate de la prestarea serviciilor comisiei de privatizare a spațiului locativ.*
3. *Regulametul privind formarea și utilizarea resurselor colectate acumulate de Serviciul raional Arhiva Șoldănești.*
4. *Regulament cu privire la gestionarea resurselor colectate ale instituțiilor publice finanțate din bugetul Direcției Învățământ Șoldănești.*
5. *Regulament cu privire la gestionarea resurselor colectate ale Instituției Publice Gimnaziul Samașcani.*
6. *Regulament cu privire la gestionarea resurselor colectate ale Liceului Teoretic Alexei Mateevici Șoldănești.*
7. *Regulament cu privire la gestionarea resurselor colectate ale Instituției Publice Complexul Educațional Gimnaziul-gradinița ”Mihail Volontir” Glinjeni.*
8. *Regulament cu privire la gestionarea resurselor colectate ale Instituției Publice Complexul Educațional Gimnaziul-gradinița Salcia.*
9. *Regulament cu privire la gestionarea resurselor colectate ale Instituției Publice Complexul Educațional Gimnaziul-Grădinița Poiana pentru anul 2026.*

E de menționat că, regulamentele enumerate sunt adoptate în baza actelor normative abrogate și inexistente, cum ar fi:

- Legea nr. 847-XII din 24 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr. 706 din 16 iulie 2010 ”Cu privire la aprobarea Indicatorului de prețuri la serviciile cu plată prestate de către Arhivele de Stat”;
- Ordinul nr. 13 din 26.07.1994 și Ordinul nr. 5 din 10.03.1997 ale Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova.
- Legea finanțelor publice și responsabilități bugetare fiscal din 25.07.2024.

Lipsa Nomenclatorului tarifelor menționat expres în pct. 10 al deciziei face imposibilă identificarea exactă a serviciilor prestate și a tarifelor aplicabile, ceea ce creează riscul solicitării și perceperii unor plăți ilegale pentru serviciile furnizate de autoritățile/instituțiile subordonate Consiliului raional Șoldănești.

Conform art. 21 din Codul administrativ nr. 116/2018;

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

(2) Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

(3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Or, art. 112 alin. 2 al Constituției RM prevede că: “*Consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe*”.

Având în vedere cele expuse și în temeiul art. 68 al Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, pct. 8, 9 (a) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.845/2009 "Cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat",

NOTIFIC Nerespectarea:

- art.112 alin. 2 al Constituției RM.
- art. 21 al Codului administrativ nr. 116/2018.
- art. 21 al Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice.
- Hotărârea Guvernului nr. 618/1993 ”pentru aprobarea Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice și de dispoziție și Instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate și ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova”.

În acest scop **S O L I C I T**:

1. Examinarea prezentei Notificări în termenii prevăzuți de legislație.
2. Abrogarea parțială și anume a pct. 10 din decizia consiliului raional nr. 5/21 din 04.12.2025 ”Cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2026” cu aprobarea Nomenclatorului cu specificarea concretă a serviciilor prestate și plata concretă pentru ele.
3. Neadmiterea derogărilor de acest gen pe viitor.
4. Despre hotărârea primită de informat Oficiul teritorial Orhei în termenii prevăzuți de legislație.

**Șef al Oficiului teritorial Orhei
al Cancelariei de Stat**

Victor MĂTRĂGUNĂ

Ex. Isacov Irina
Tel. 0235-94-025